

EZNEC Pro/2+ v. 7.0.1 (64 bit calc. eng.)

Copyright © 1990 - 2022 by Roy W. Lewallen
Released for free public use.

EZNEC® is a registered trademark of Roy W. Lewallen.

Lezing voor:

EZNEC (by Roy Lewallen W7EL)

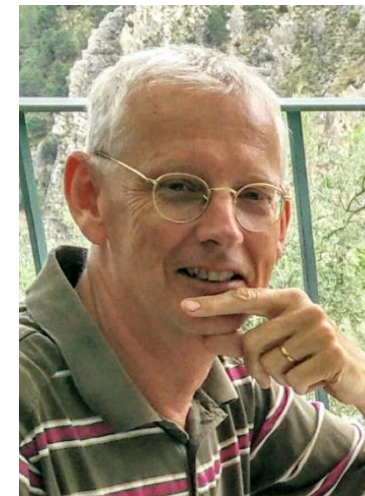
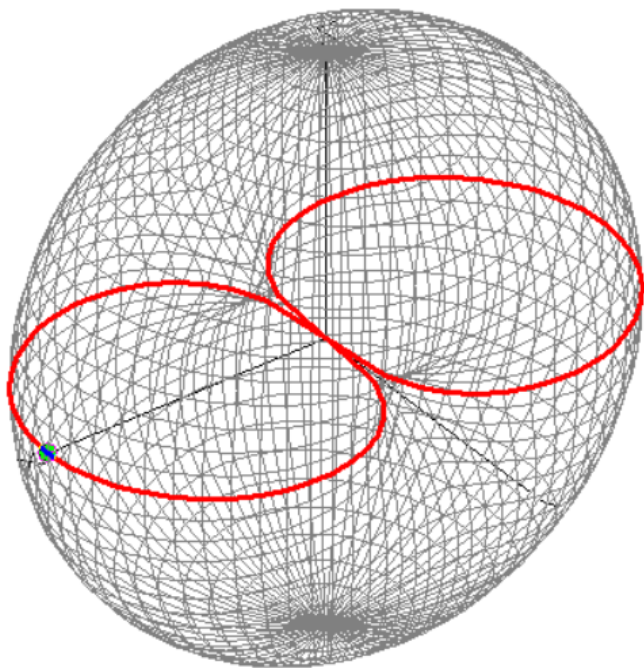
Ervaringen met EZNEC

(Aanvankelijk : ELNEC)

Wat kun je ermee

Arie Kleingeld PA3A

Gebruiker van Roy Lewallen's software sinds 1995

Disclaimer:

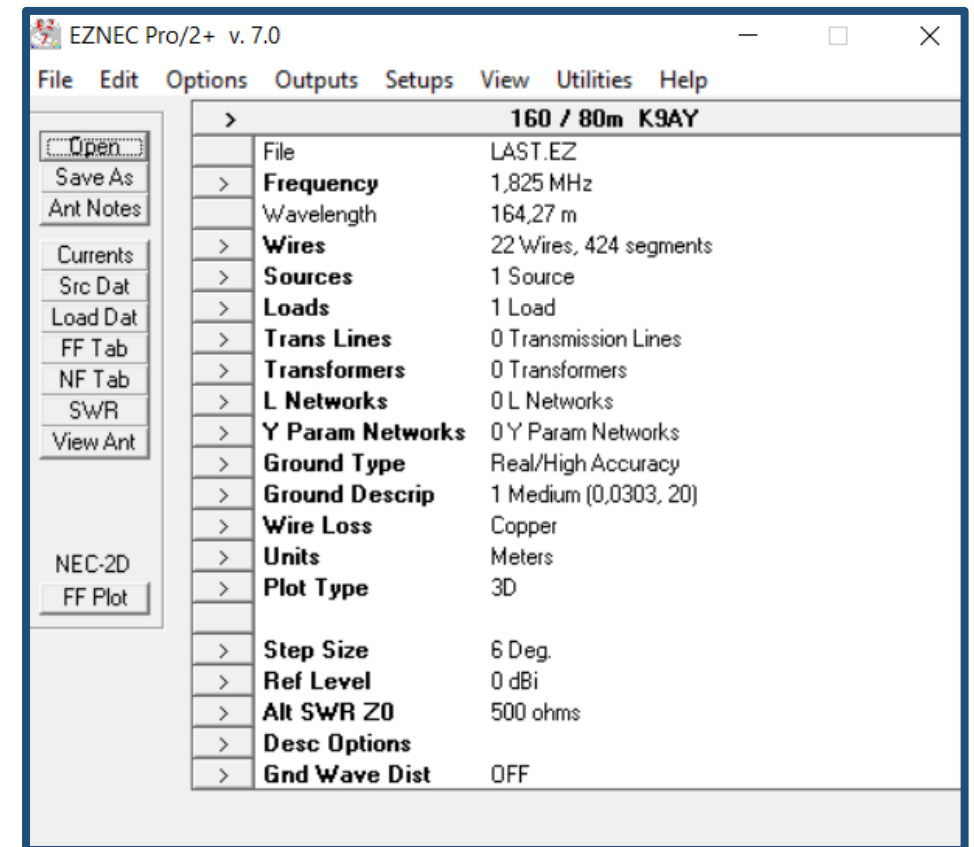
- Deze lezing is **niet**:
  - Cursus EZNEC gebruiken
  - Handleiding voor EZNEC (die is dik en grondig)
  - Theoretische verhandeling van allerlei EM-velden of hoe NEC werkt
  - Les in antenne theorie
  - Vergelijking van verschillende software pakketten of simulatie methodes
- Dit is wel:
  - Introductie in antennes modelleren, in dit geval m.b.v. EZNEC
  - Demo van enkele EZNEC mogelijkheden
  - En passant de antwoorden op een aantal antenne-vragen
  - Voorbeelden van gemaakte antennes en conclusies
  - Geschikt voor iedere zendamateur die wil experimenteren met antennes
- **Strekking van deze lezing:**
Mits je bij het simuleren rekening houdt met de beperkingen van NEC,
kun je met EZNEC verschrikkelijk veel leren over antennes en hun ‘gedrag’

Mits je bij het simuleren rekening houdt met de beperkingen van NEC, kun je met EZNEC:

verschrikkelijk veel leren over antennes en hun 'gedrag'

Inhoud

- Introductie NEC en EZNEC (Easy NEC)
- Een aantal demo's
- Pauze
- Wat mogelijkheden van EZNEC
- En passant: Leerzame (?) beweringen/stellingen* die we terloops controleren met EZNEC ('dà kennie-anders')

* Beweringen die we zouden kunnen checken met EZNEC

- Geïsoleerd draad of blank draad, maakt dat iets uit?
- 80m NVIS antennes moeten vlak boven de grond hangen (hoe laag is dat?)
- Een vertical is altijd veel beter voor DX dan een dipool (i.v.m. lage opstraalhoek)
- Invloed van de omgeving; is die er, en zo ja, hoeveel dan?
- Dipool antenne, gevoed met coax mét mantelstroomfilter (Common Mode Choke) en zónder
- ...?

Introductie NEC: Wat is NEC

- NEC = Numerical Electromagnetics Code
- NEC-2 → meest gebruikte *gratis* toepassing (zit in EZNEC-7)
- NEC-3 → niet zo veel in gebruik
- NEC-4 → bij professionals (licentie ordegrootte \$ 800+)
- NEC-5 → ook licentie (kosten: \$110)
- MiniNEC → andere code, is al heel lang vrij beschikbaar
- NEC-verschillen: komen we op terug

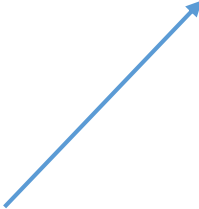

Software rondom NEC-2 b.v.:

- YO (Yagi Optimizer, is iets van 'vroegah')
- 4NEC2 (gratis)
- EZNEC (kostte destijds ca. \$100+)
- MMANA (rondom MiniNEC)

Doel: NEC toegankelijk maken met interface

(EZ)NEC

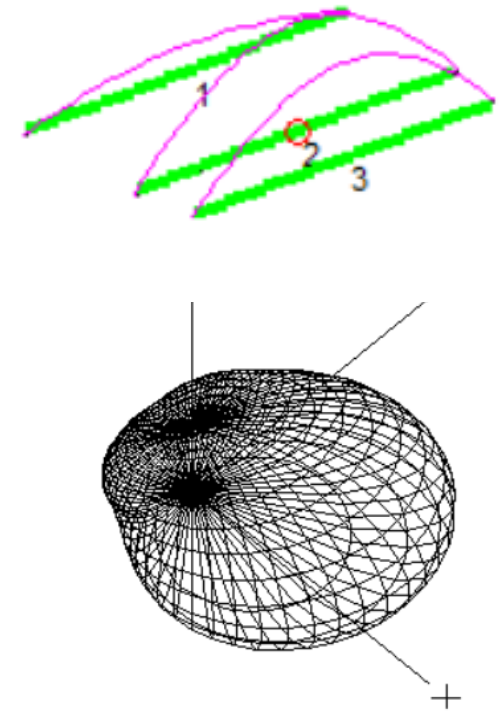
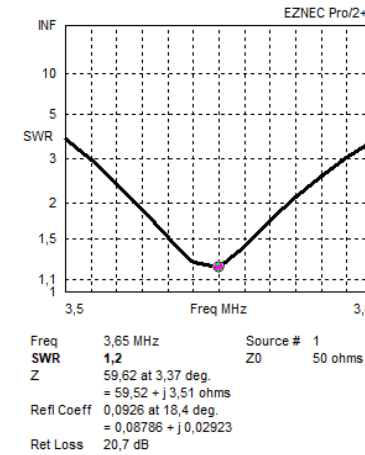
Wires														
Wire Create Edit Other														
☐ Coord Entry Mode ☐ Preserve Connections ☒ Show Wire Insulation ☐ Show Loss														
	No.	End 1				End 2				Diameter (mm)	Segs	Insulation		
		X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn	X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn			Diel C	Thk (mm)	Loss Tan
▶	1	0	-5,32394	9,85916		0	5,22535	9,85916		9,85916	31	1	0	0
	2	4,22537	-5,22535	9,85916		4,22537	5,22535	9,85916		9,85916	31	1	0	0
	3	6,11268	-4,86729	9,85916		6,11268	4,86729	9,85916		9,85916	31	1	0	0
*														

- Stop er in:

- **Wires:** Geleiderlengte, -dikte en -positie (=zeg maar coördinaten)
- **Source:** Plaats van het voedingspunt
- **Loads:** Spoel, condensator, weerstand
- **Ground Type:** Grond, hoe wordt deze al dan niet meegerekend
- **Ground Descrip:** Eigenschappen van grond (zand, zeewater, etc.)
- **Wire Loss:** Verliezen in de geleiders (koper, aluminium, etc.)
- **Trans Lines:** Transmissielijnen
- **L-netwerk en transformator**
- Omgeving (masten, andere antennes, dakgoten, enz. → nog meer **Wires**)

(EZ)NEC

- Wat komt eruit:
  - **FF* Plot:** Stralingspatroon (2D/3D), Gain, F/B ratio
  - **Src Data:** Voedingsimpedantie bij de bron
  - **SWR:** SWR-curve
  - **Average Gain (standaard 0 dBi):** Hieruit kunnen conclusies worden getrokken over verliezen in geleiders, grond en loads
  - **Currents:** Stroom in de geleiders
  - **NF Tab:** Eventueel veldsterkte rondom de antenne – dichtbij veld (Near Field)

* FF = Far Field

De EZNEC 'schil'
om NEC heen

Basis venster
(‘Control Center’)

Commando's

EZNEC Pro/2+ v. 7.0

File Edit Options Outputs Setups View Utilities **Help**

Open

Save As

Ant Notes

Currents

Src Dat

Load Dat

FF Tab

NF Tab

SWR

View Ant

NEC-2D

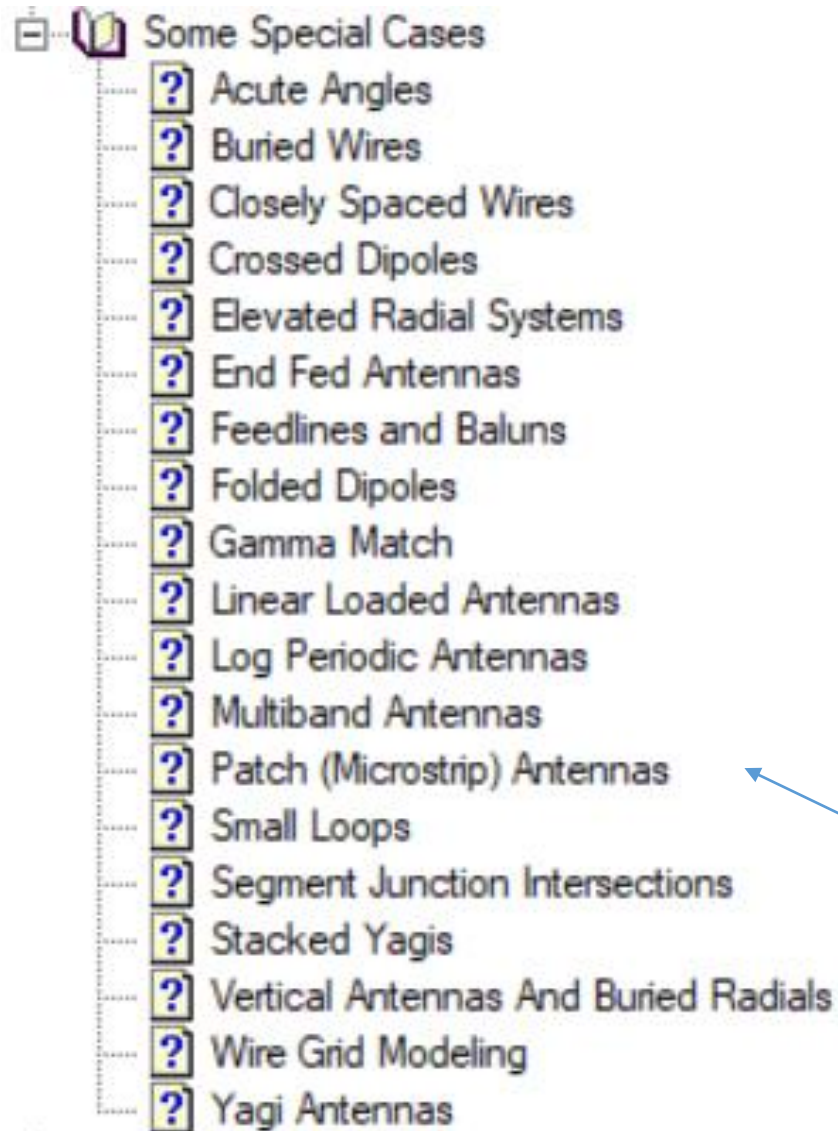
FF Plot

160 / 80m K9AT

>	File	LAST.EZ
>	Frequency	1,825 MHz
>	Wavelength	164,27 m
>	Wires	22 Wires, 424 segments
>	Sources	1 Source
>	Loads	1 Load
>	Trans Lines	0 Transmission Lines
>	Transformers	0 Transformers
>	L Networks	0 L Networks
>	Y Param Networks	0 Y Param Networks
>	Ground Type	Real/High Accuracy
>	Ground Descrip	1 Medium (0,0303, 20)
>	Wire Loss	Copper
>	Units	Meters
>	Plot Type	3D
>	Step Size	6 Deg.
>	Ref Level	0 dBi
>	Alt SWR Z0	500 ohms
>	Desc Options	
>	Gnd Wave Dist	OFF

Invoer

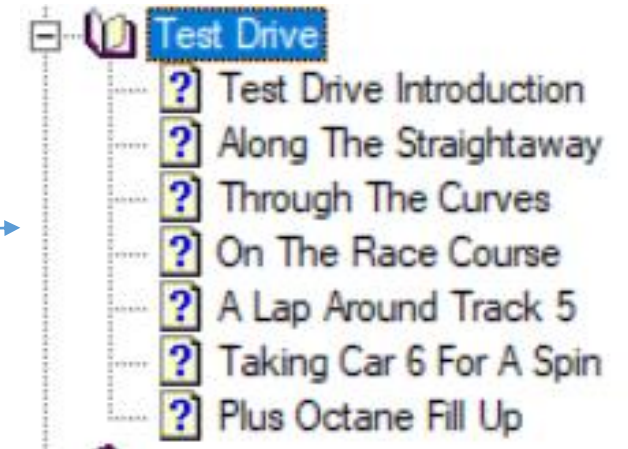
Uit het EZNEC-manual

Some Special Cases

- ? Acute Angles
- ? Buried Wires
- ? Closely Spaced Wires
- ? Crossed Dipoles
- ? Elevated Radial Systems
- ? End Fed Antennas
- ? Feedlines and Baluns
- ? Folded Dipoles
- ? Gamma Match
- ? Linear Loaded Antennas
- ? Log Periodic Antennas
- ? Multiband Antennas
- ? Patch (Microstrip) Antennas
- ? Small Loops
- ? Segment Junction Intersections
- ? Stacked Yagis
- ? Vertical Antennas And Buried Radials
- ? Wire Grid Modeling
- ? Yagi Antennas

- Basis vaardigheden en steeds ingewikkelder.
- Deze moet je echt doen

Test Drive

- ? Test Drive Introduction
- ? Along The Straightaway
- ? Through The Curves
- ? On The Race Course
- ? A Lap Around Track 5
- ? Taking Car 6 For A Spin
- ? Plus Octane Fill Up

- Waarschuwingen voor mogelijke fouten bij bepaalde antenne-modellen
- Oplossingen om zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid te komen
- Welke NEC-engine (2, 4.2 of 5) is waarvoor het meest geschikt

Feature Availability vs Engine Choice for EZNEC Pro/2+ and EZNEC Pro/4+				
Feature	Calculating Engine			
	EZCalcD (NEC-2D)	EZCalc4D (NEC-4D)	External NEC-4.2	External NEC-5
Insulated wires	✓	✓	✓	
Buried wires		✓	✓	✓
Unconnected 1-seg wires with insertion objects	✓	✓	✓	
Split sources	✓	✓	✓	
Two ground media	✓	✓	✓	
Two ground media with MININEC ground	✓	✓		
Ground Wave calculation with MININEC ground	✓	✓		✓
Near Field calculation with MININEC ground	✓	✓		✓
Real/High Accuracy (GN2) ground	✓	✓	✓	
Real/Extended Accuracy (GN3) ground		✓	✓	✓
Notes:				
1) Features not listed such as lossy transmission lines, L networks, and transformers are available with all engines.				
2) The EZCalc4D engine is available only to existing EZNEC Pro/4 users.				
3) External NEC-4.2 and/or NEC-5 engines must be purchased from LLNL.				

AC6LA

Verschillende NEC versies en features

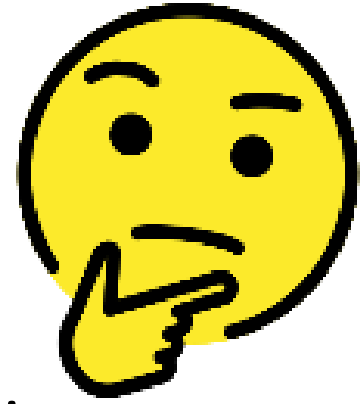
Bron: EZNEC Manual

- NEC-2 voor geïsoleerd draad
- NEC-5 voor radialen in de grond

MiniNEC vergelijking, zie b.v.

<http://on5au.be/content/amod/amod56.html>

De theorie achter NEC.....

- Zeer specialistisch
- Wetten van Maxwell (EM-velden) zijn *slechts* een begin...
- Numerieke oplossingen i.p.v. 'toveren' of 'aannames'
- Voor de amateur belangrijk:
  - Draden worden gesplitst in zgn. **segmenten** (geen beperking in EZNEC-7)
Ieder segment wordt apart in berekeningen opgenomen en de stromen en velden en interacties berekend, incl. loads, grond etc.
  - EZNEC waarschuwt als je te veel of te weinig segmenten in een draad hebt

NEC: Als je het eens na wil lezen... (75 pagina's met formules)

The portion of the ith basis function on segment i is then

$$f_i^o(s) = A_i^o + B_i^o \sin k(s - s_i) + C_i^o \cos k(s - s_i) \quad (26)$$

$$|s - s_i| < \Delta_i/2.$$

If $N^- \neq 0$ and $N^+ \neq 0$, end conditions are

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i - \Delta_i/2} = a_i^- Q_i^-, \quad (27)$$

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i + \Delta_i/2} = a_i^+ Q_i^+. \quad (28)$$

If $N^- = 0$ and $N^+ \neq 0$, end conditions are

$$f_i^o(s_i - \Delta_i/2) = \frac{1}{k} \chi_i \left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i - \Delta_i/2} \quad (29)$$

$$\left. \frac{\partial}{\partial s} f_i^o(s) \right|_{s = s_i + \Delta_i/2} = a_i^+ Q_i^+. \quad (30)$$

$$G_\rho^V = C_1 \frac{\partial^2}{\partial \rho \partial z} k_1^2 v'_{22} + C_1 \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \frac{\partial^2}{\partial \rho \partial z} G_{21}, \quad (136)$$

$$G_z^V = C_1 \left(\frac{\partial^2}{\partial z^2} + k_2^2 \right) k_1^2 v'_{22} + C_1 \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{\partial^2}{\partial z^2} + k_2^2 \right) G_{21} \quad (137)$$

$$G_\rho^H = C_1 \cos \phi \left(\frac{\partial^2}{\partial \rho^2} k_2^2 v'_{22} + k_2^2 u'_{22} \right) \quad (138)$$

$$- C_1 \cos \phi \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{\partial^2}{\partial \rho^2} + k_2^2 \right) G_{21},$$

$$G_\phi^H = -C_1 \sin \phi \left(\frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} k_2^2 v'_{22} + k_2^2 u'_{22} \right) \quad (139)$$

$$+ C_1 \sin \phi \frac{k_1^2 - k_2^2}{k_1^2 + k_2^2} \left(\frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} + k_2^2 \right) G_{21},$$

Uit: Burke & Poggio (Lawrence Livermore Laboratory)
Numerical Electromagnetics Code
Method of Moments
Part I

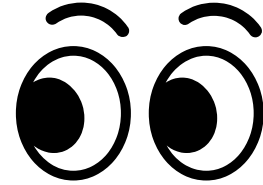
EZNEC - Tegeltjeswijsheid

Fout Model In → Sprookje Uit

(Garbage In → Garbage Out)

Alhoewel EZNEC wel
waarschuwt bij opvallende
fouten

Goed om te weten

- EZNEC is geen ontwerp programma
Je bent nl. zelf de ontwerper
- Optimaliseren doe je dus zelf, of gebruik AutoEZ i.c.m. EZNEC
(4NEC2 heeft wel optimalisatie tooling)
- Je doet jezelf een groot plezier als je 'RTFM'

De mouwen opstropen: Simulaties die we gaan doen

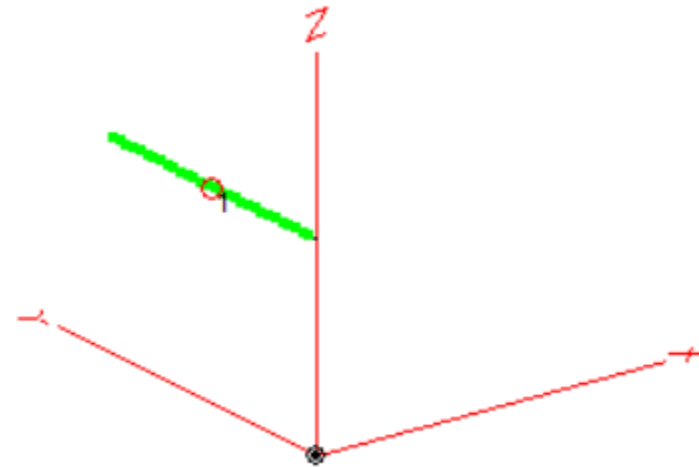

- Dipool antenne
- Vertical GP
- Vertical met radialen op de grond (**niet** ín de grond)
- Over wat variaties:
  - Dikte van de draad
  - Isolatie om de draad al dan niet
  - Aantal segmenten ('mini-dipolen') in een draad
  - Hoogte boven de grond (NVIS?)

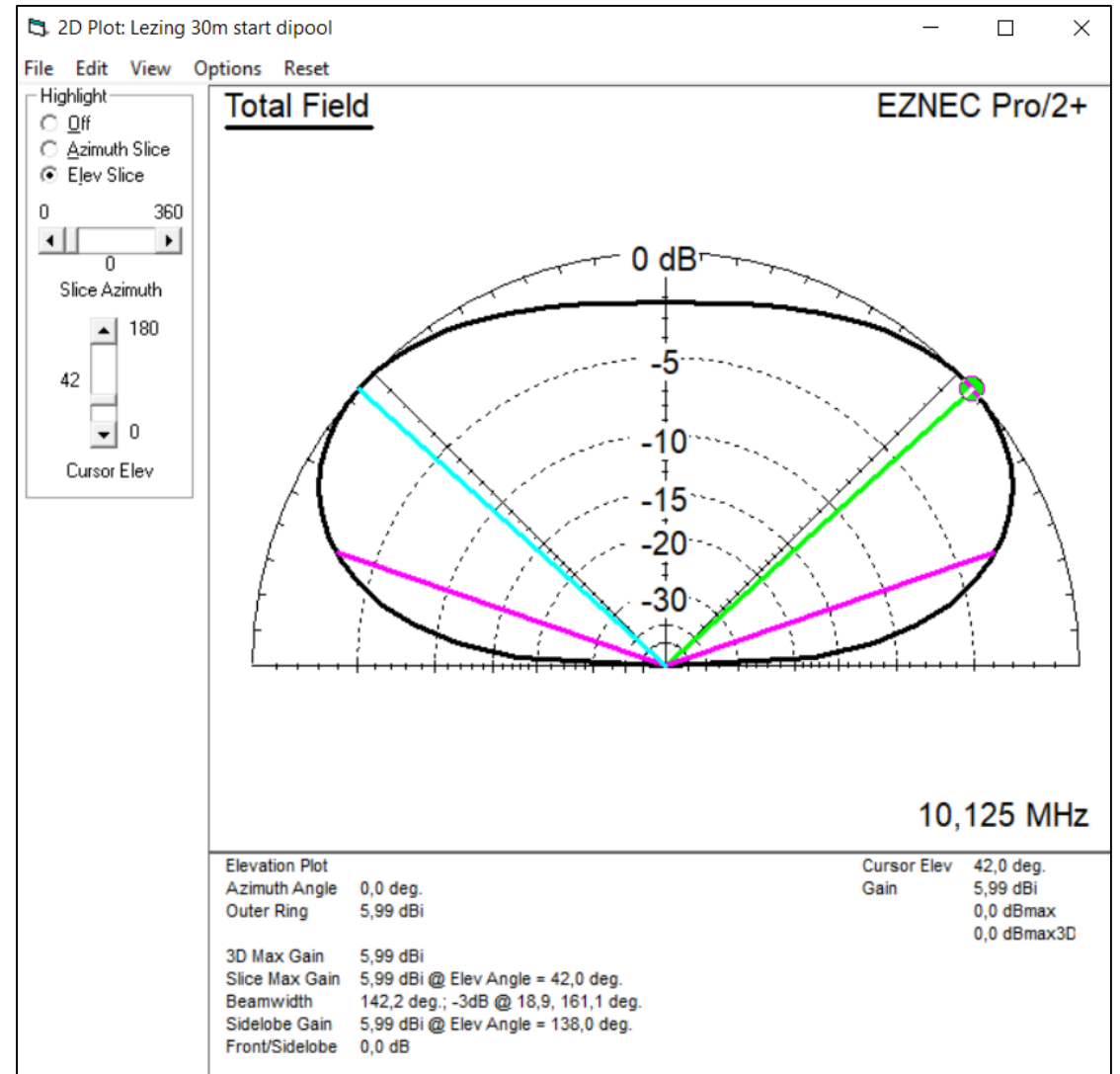
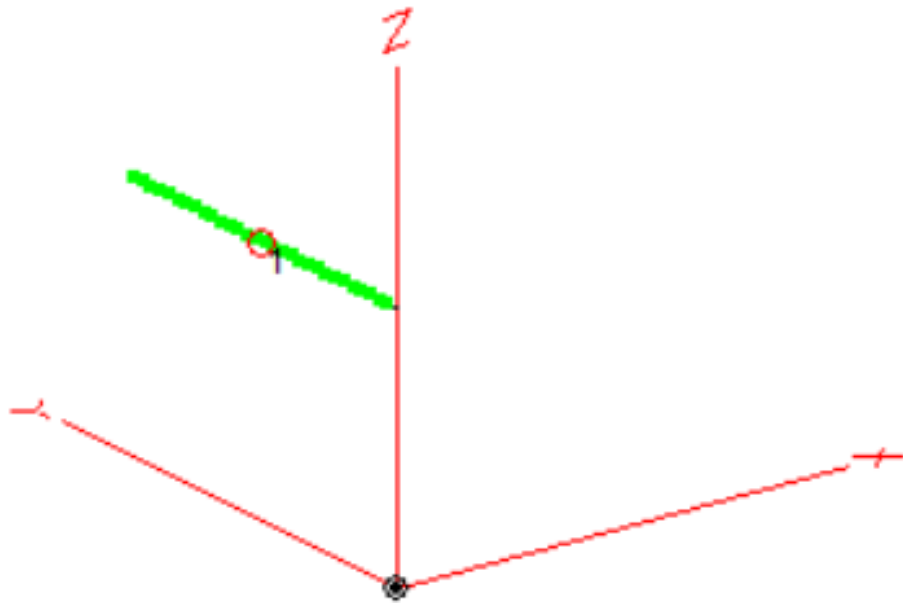

Demo Dipool Antenne

- Bouw de dipool voor 30m (begin bij de file: Bydipole.ez)
- Wat doet de SWR
- Breng frequentie met laagste SWR naar gewenste waarde
- Sla het stralingsdiagram op

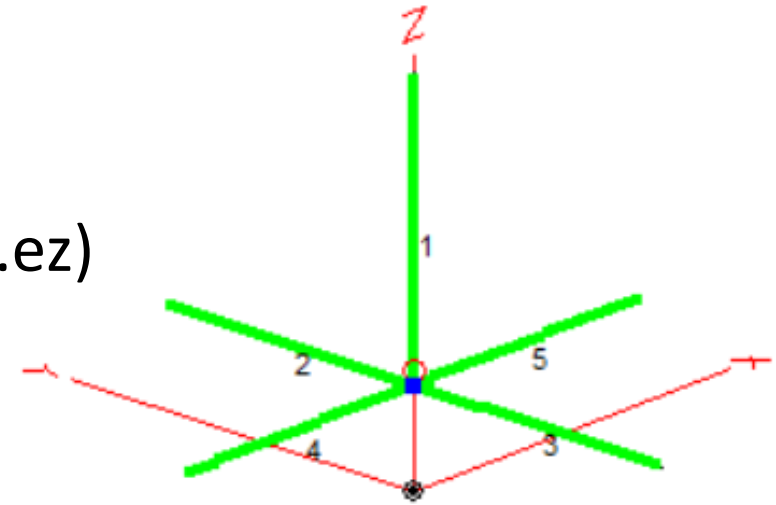

30m dipool antennne, $h = 10\text{m}$

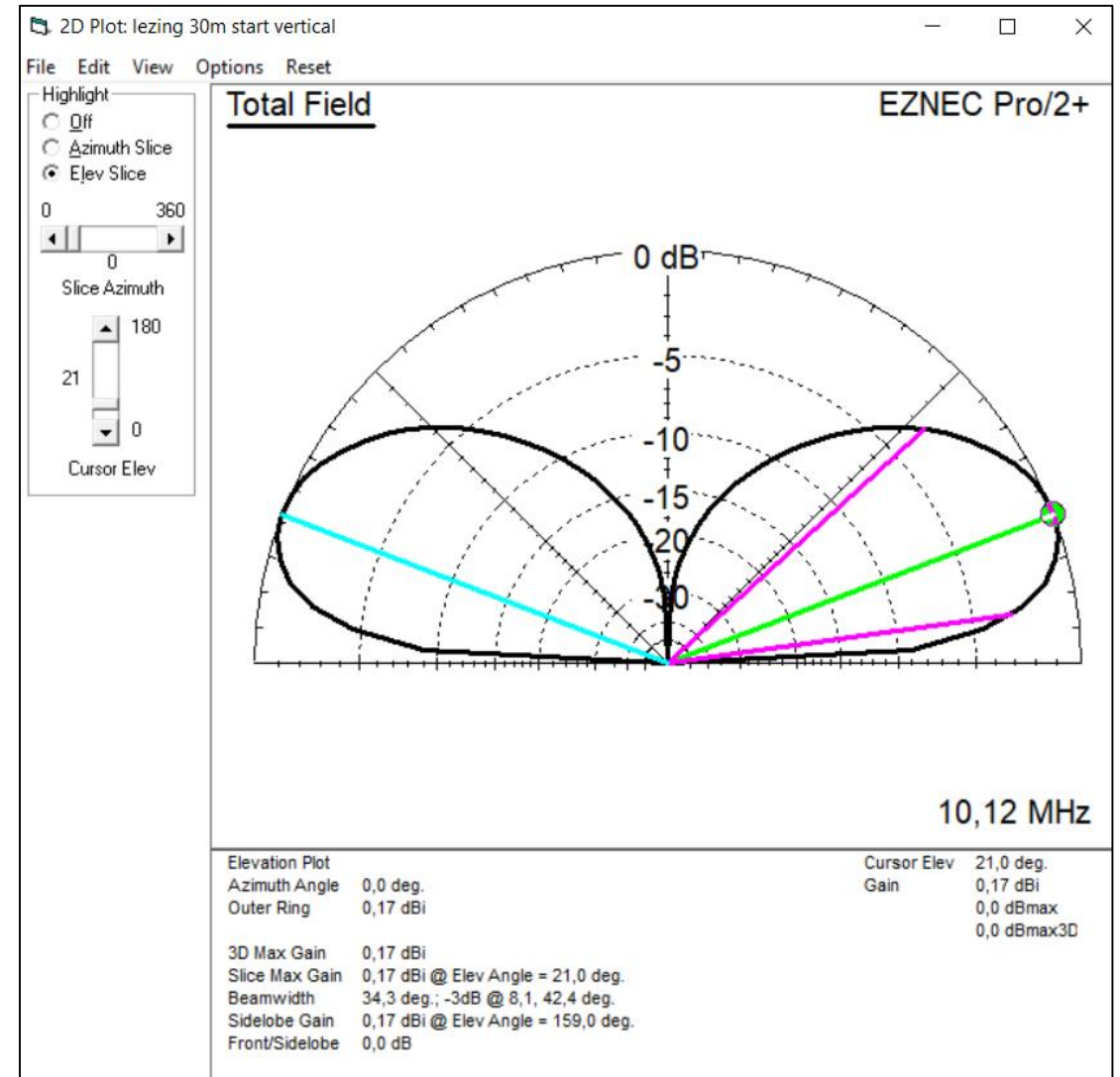
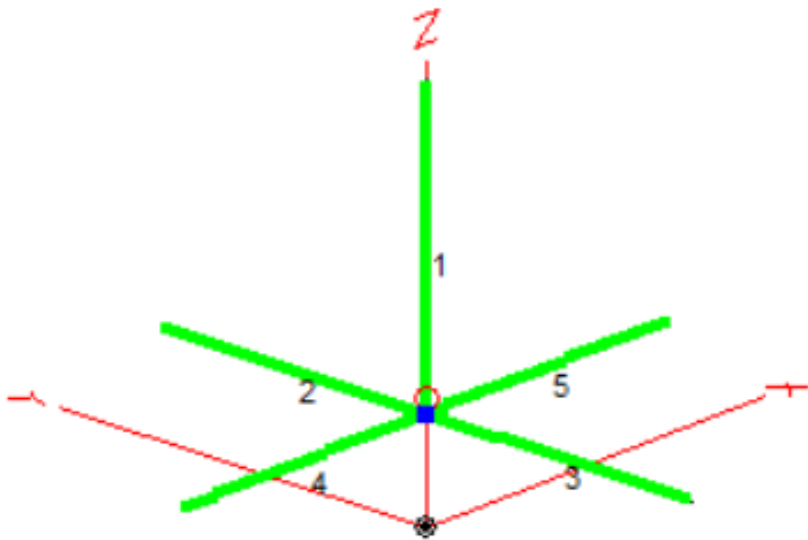

Demo Verticals

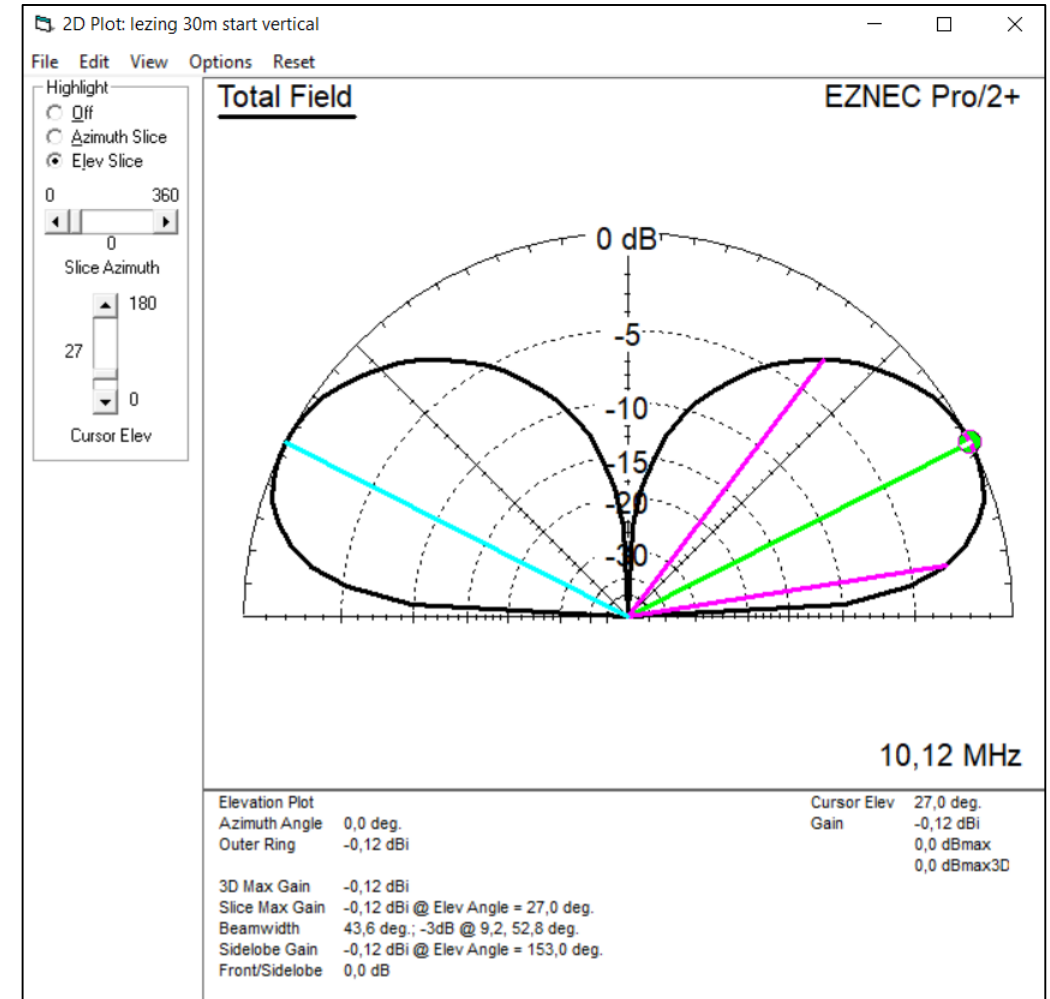
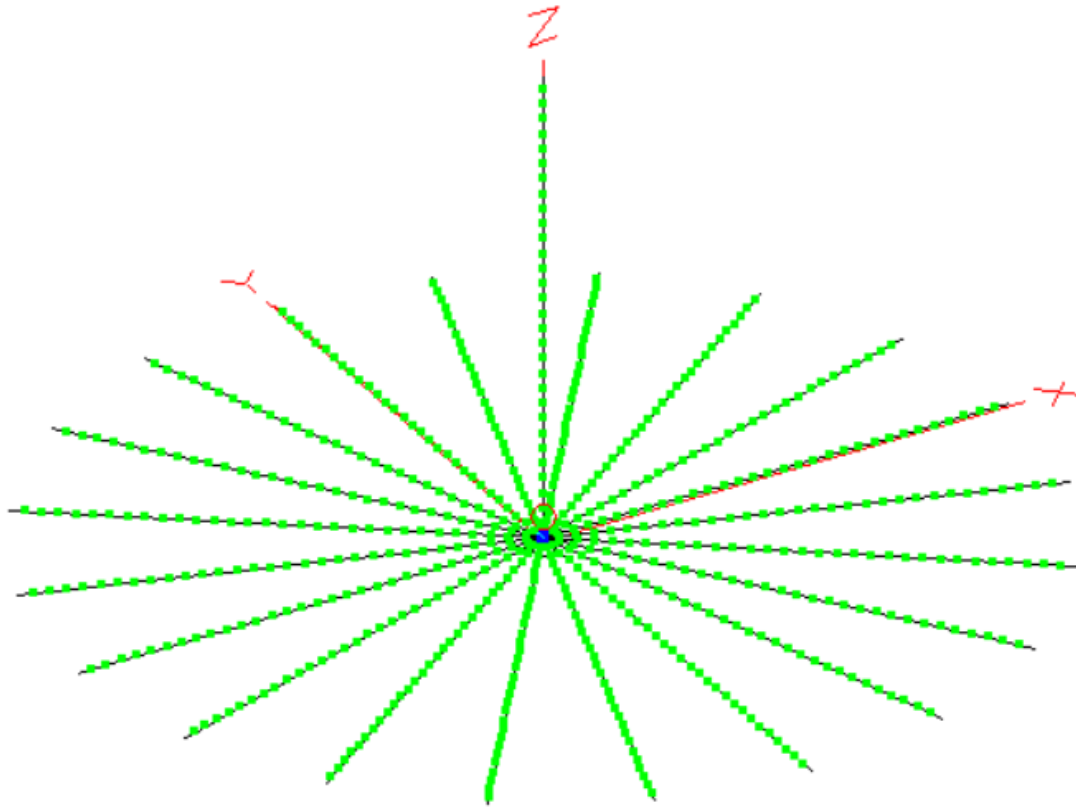
- Bouw GP voor 30m met 4 radialen (Start: vert1.ez)
- Breng op juiste frequentie
- Sla het stralingsdiagram op
- Bouw een 30m vertical met 20 radialen op de grond
- Breng op juiste frequentie
- Sla het stralingsdiagram op
- Vergelijk stralingsdiagram van 'gewone' vertical met de GP-versie
- Vergelijk de twee verticals met de 30m dipool uit vorige voorbeeld

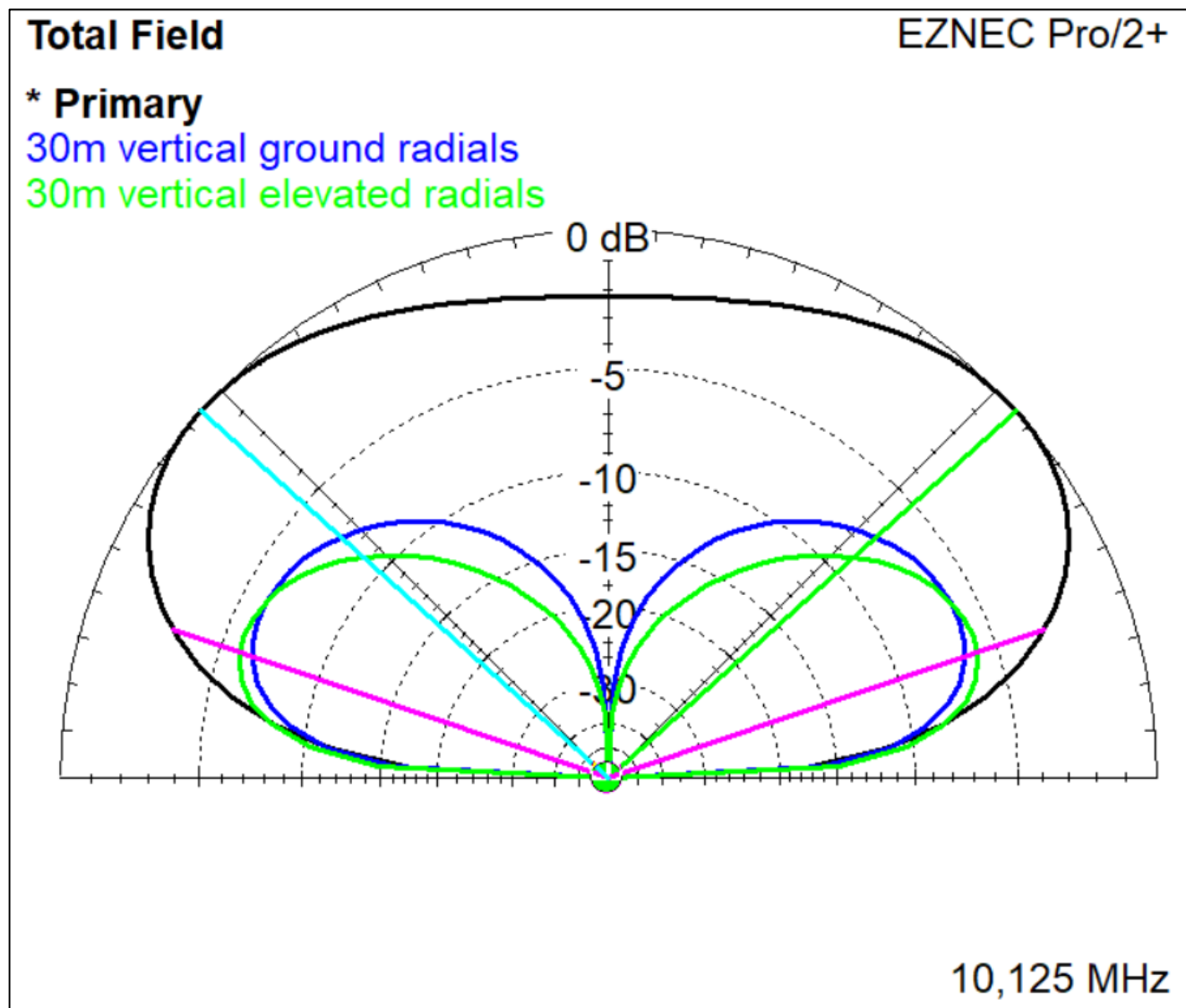
Vertical met 4 horizontale (elevated) radialen

30m vertical met radialen op de grond

Vergelijking dipool antennen ('primary') met de verticals

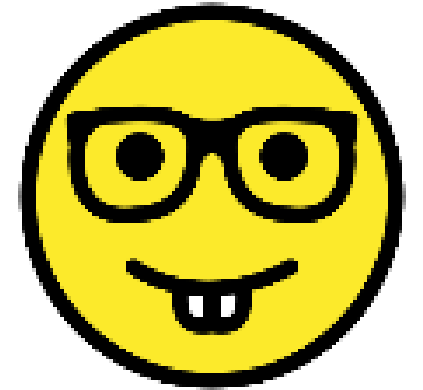

Pauze...

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

Praktijkvoorbeeld:

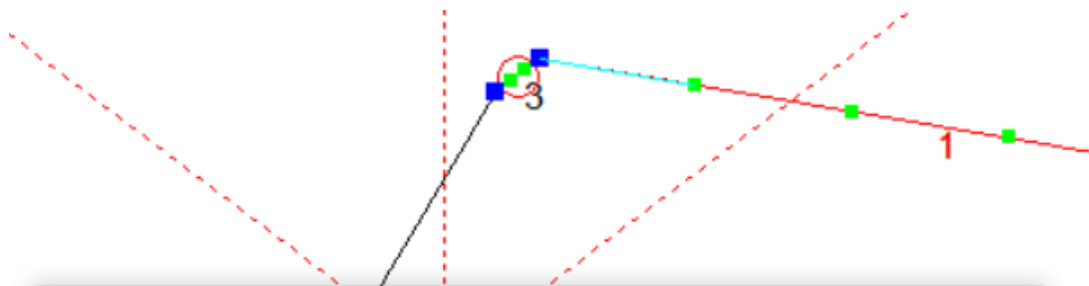
- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

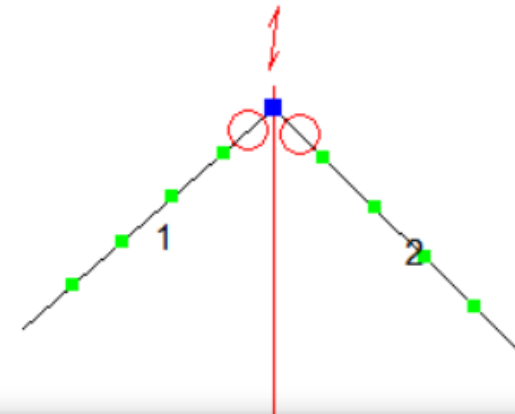
○ = bron (source)

Split source, gewone source

- Je kunt als voedingsbron een enkel punt nemen in de draad (waar je maar wil)
- Bij een inverted Vee (2 draden onder een hoek) kun je :
  - de bron splitsen (split source)
  - Een draadje tussenvoegen en daar de bron in zetten.

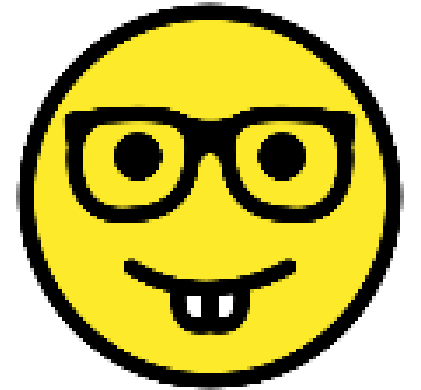
Sources								
Source Edit Other								
	No.	Specified Pos.		Actual Pos.		Amplitude	Phase	Type
		Wire #	% From E1	% From E1	Seg			
▶	1	3	50	50	2	1	0	I
*								

Sources								
Source Edit Other								
	No.	Specified Pos.		Actual Pos.		Amplitude	Phase	Type
		Wire #	% From E1	% From E1	Seg			
▶	1	1	0	0	1	1	0	SI
*								

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

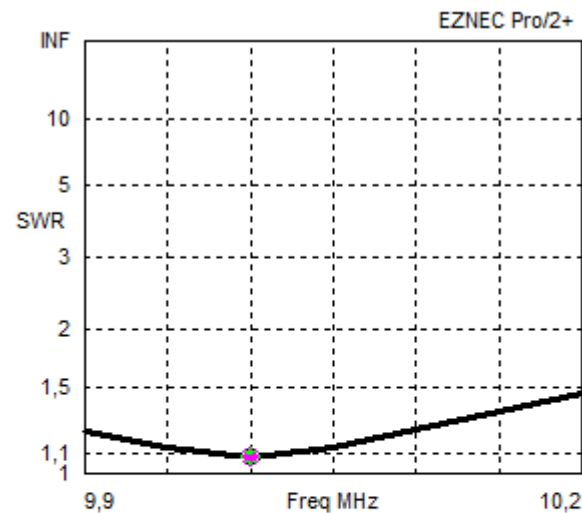

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

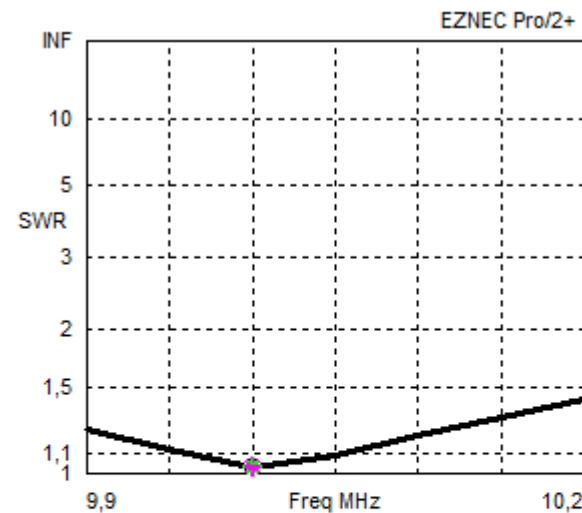
Ri radialen (4) van een 30m GP en #segmenten

30m GP, f=10.12M	R	X
31+ 4x 10	55,4	+j11,4
31+ 4x 31	52,6	+j10,4
31+ 4 x tapered	51	+j9,6

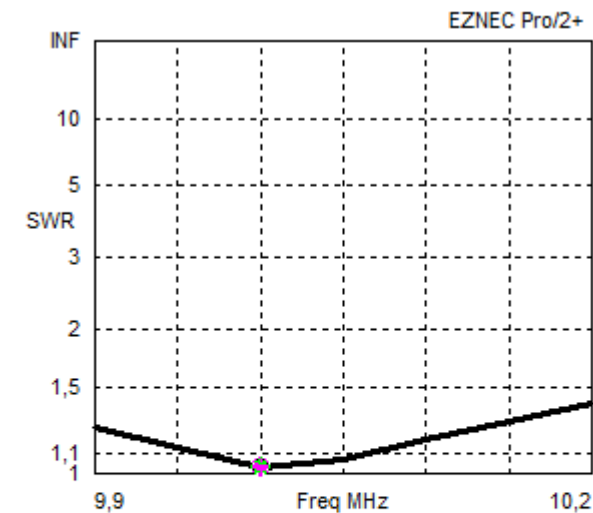
Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,078 Z0 50 ohms
Z 53,89 at -0,2 deg.
= 53,89 - j 0,1923 ohms
Refl Coeff 0,03751 at -2,72 deg.
= 0,03747 - j 0,001782
Ret Loss 28,5 dB

Segmenten:
vertical 31
Radials 4 x 10

Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,029 Z0 50 ohms
Z 51,22 at -0,85 deg.
= 51,21 - j 0,7599 ohms
Refl Coeff 0,01413 at -31,68 deg.
= 0,01202 - j 0,007417
Ret Loss 37,0 dB

Segmenten:
Vertical 31
Radials 4 x 31

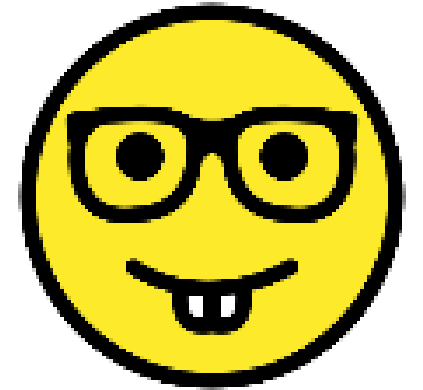

Freq 10 MHz Source # 1
SWR 1,026 Z0 50 ohms
Z 49,65 at -1,4 deg.
= 49,64 - j 1,211 ohms
Refl Coeff 0,01269 at -106,07 deg.
= -0,003513 - j 0,0122
Ret Loss 37,9 dB

Segmenten:
Vertical 31
Radials 4 x 10 'tapered'

Typische dingen van dipool antennes:

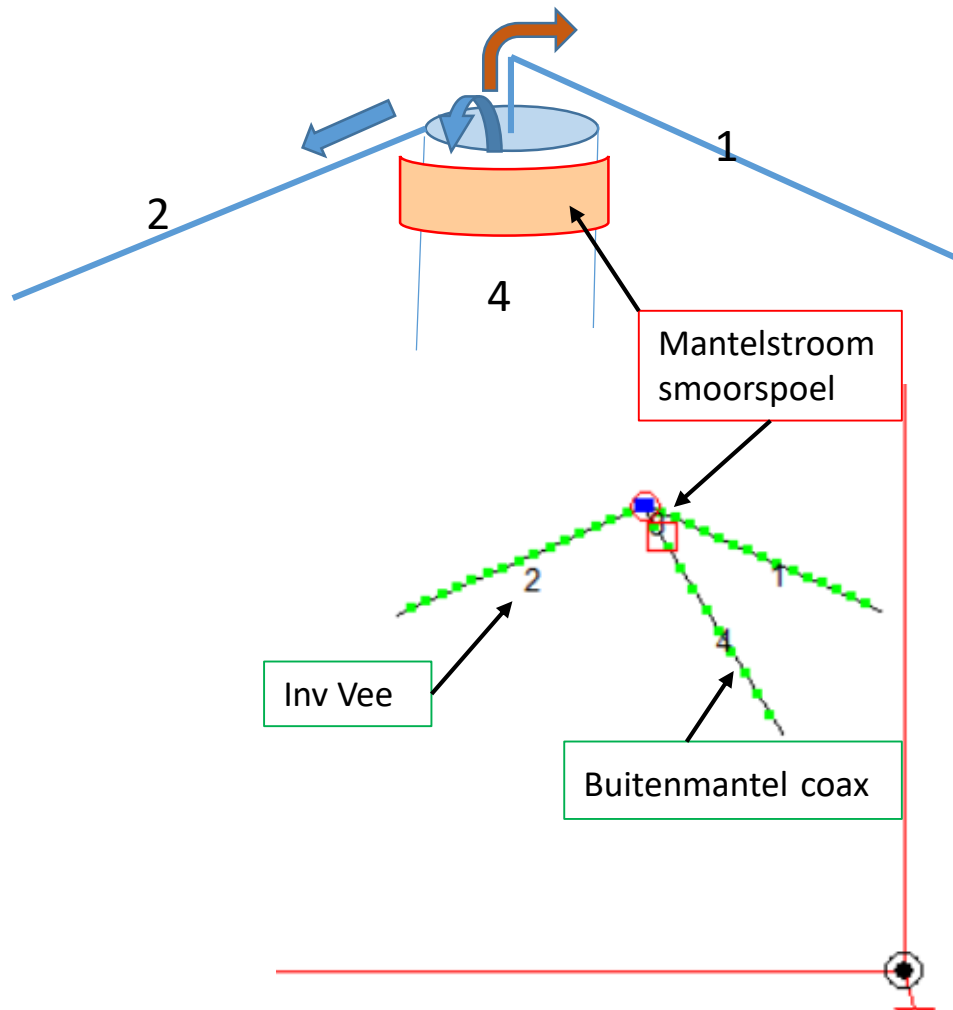
- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

Dipoolantenne met coax gevoed (extra)

- Coax stromen:
  - Binnen-ader stroom
  - Buitenmantel (binnenkant) stroom
    - antennedraad
    - buitenkant coax zonder CMC
- Simulatie:
  - Extra draad (wire 4) aan één van de dipooldraden (wire 1 of 2) vast maken. Deze stelt dan de buitenkant van de coaxkabel voor. Je kunt hier een mantelstroom smoorspoel in simuleren (Load van $100 + j1000$ of zo)
  - Bereken FF plot (in 3D)
  - Bereken Src Dat (voedings impedantie en SWR)

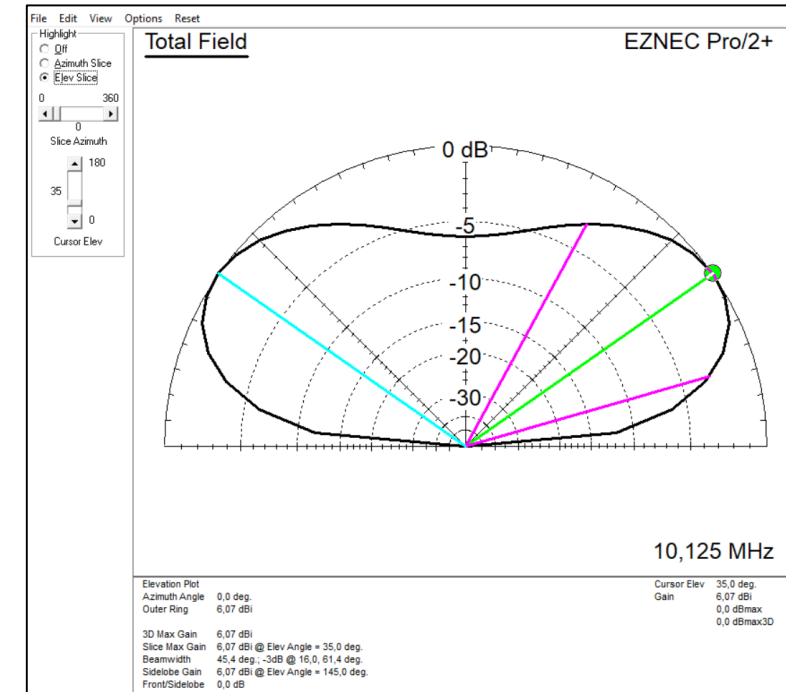
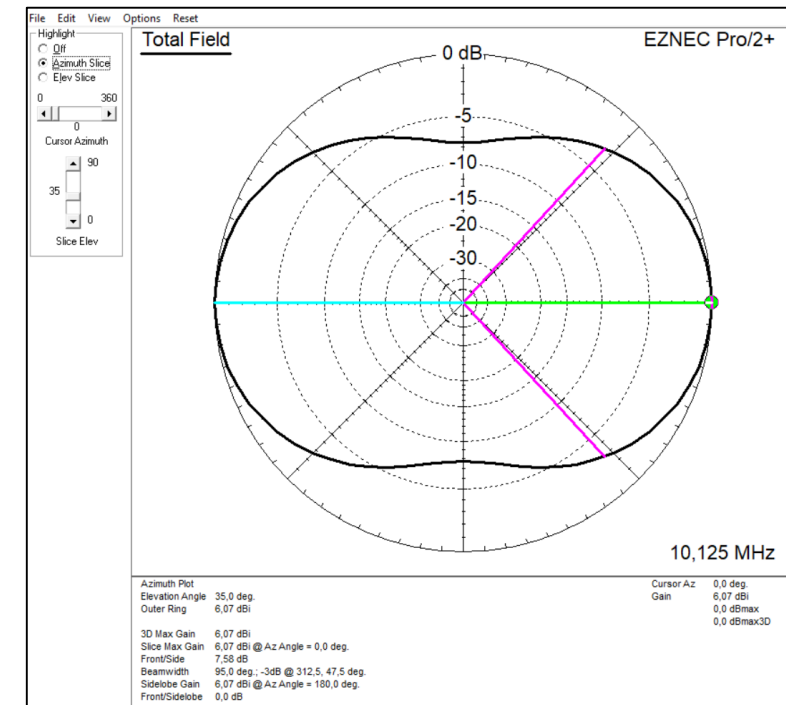
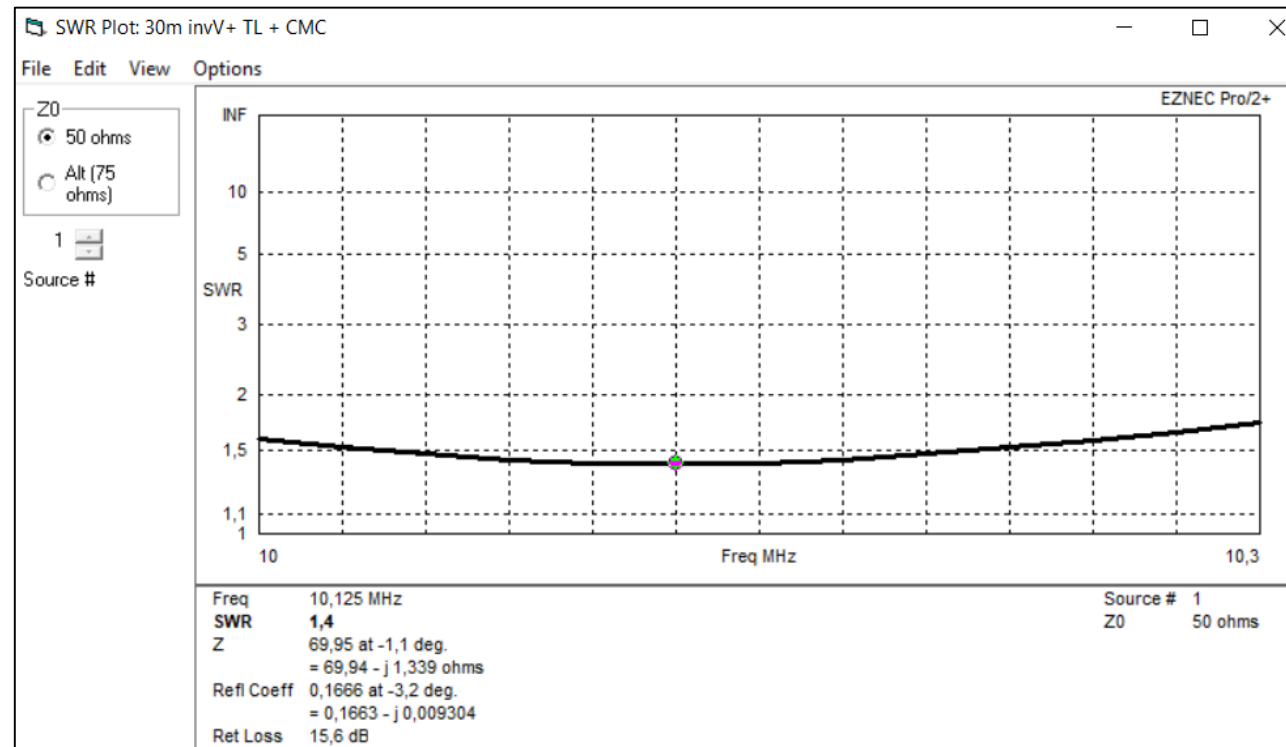
30m Inv Vee met CMC (mantelstroom smoorspoel)

CMC met $Z = 20 + j 1000$

m.a.w. $R = 20 \text{ ohm}$ en $X_L = 1000 \text{ ohm}$

Instelling: via het Loads-venster van EZNEC

Dit is het gebruikelijke plaatje voor een Inv Vee dipool antenne

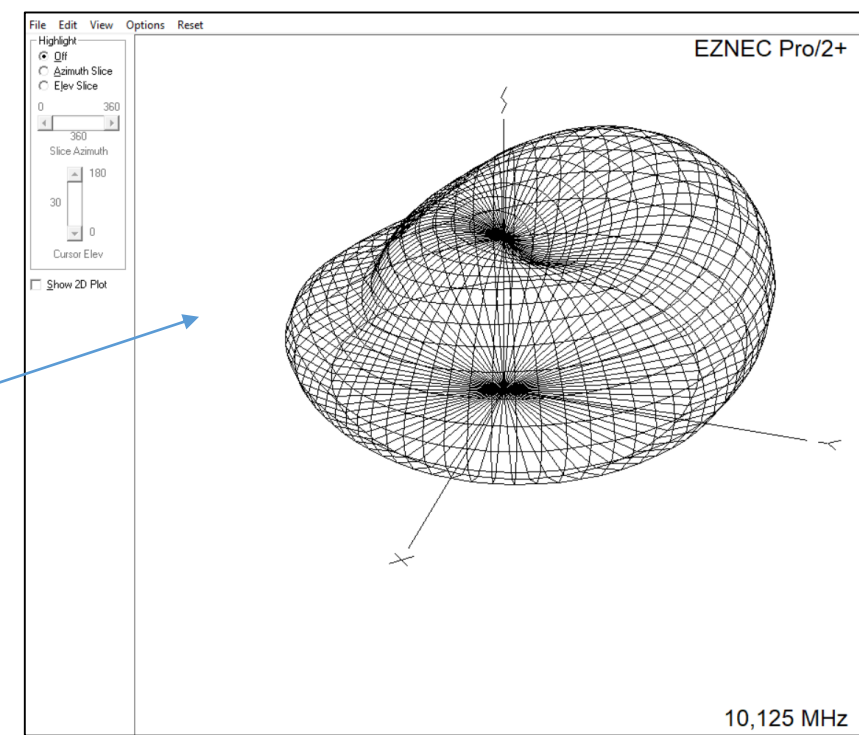
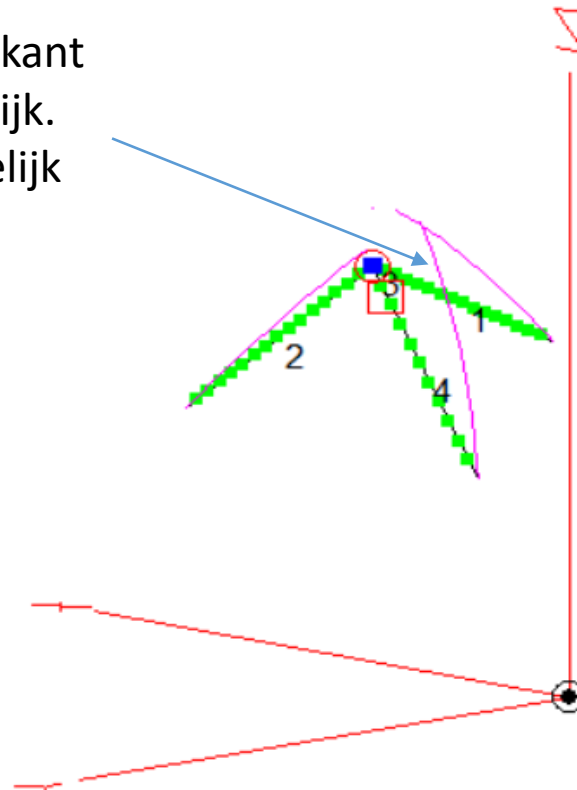
30m Inv Vee **zonder** CMC (mantelstroom smoorspoel)

CMC met $Z = 1 + j 1$

m.a.w. $R = 1 \text{ ohm}$ en $X_L = 1 \text{ ohm}$

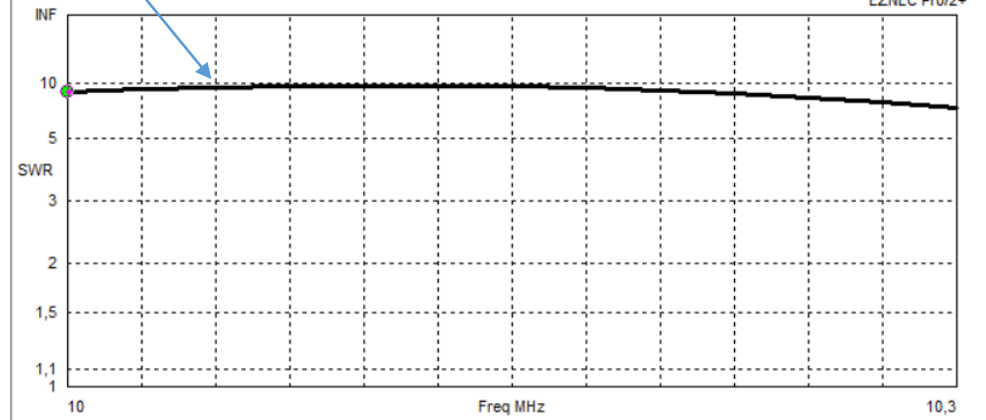
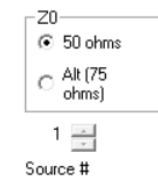
Het Inv Vee patroon is sterk vervormd en de SWR is op deze band is duidelijk veranderd

De stroom op de buitenkant coax (wire 4) is aanzienlijk.
De coax maakt nu duidelijk deel uit van de antenne

SWR Plot: 30m invV+ TL + CMC

File Edit View Options

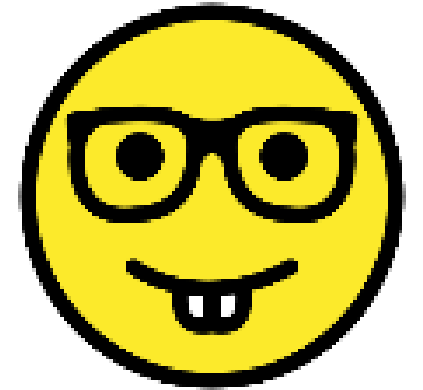

Freq	10 MHz
SWR	8,71
Z	88,46 at -74,66 deg. = 23,4 - j 85,31 ohms
Refl Coeff	0,794 at -58,03 deg. = 0,4204 - j 0,6735
Ret Loss	2,0 dB

Source # 1
Z0 50 ohms

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

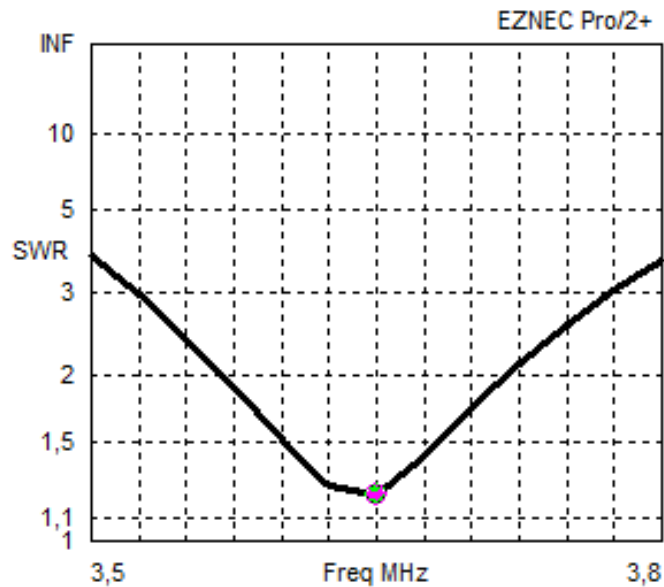

80m dipool, 12m boven normale grond

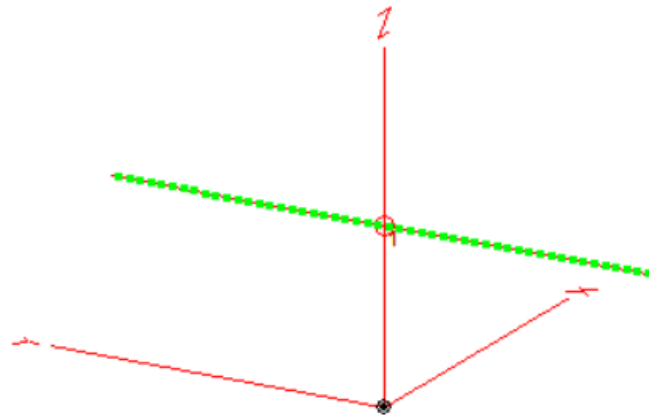
Koperdraad – 2,5 mm²

Links: **kaal** koperdraad

Rechts: **PVC** isolatie - 0,75mm dik

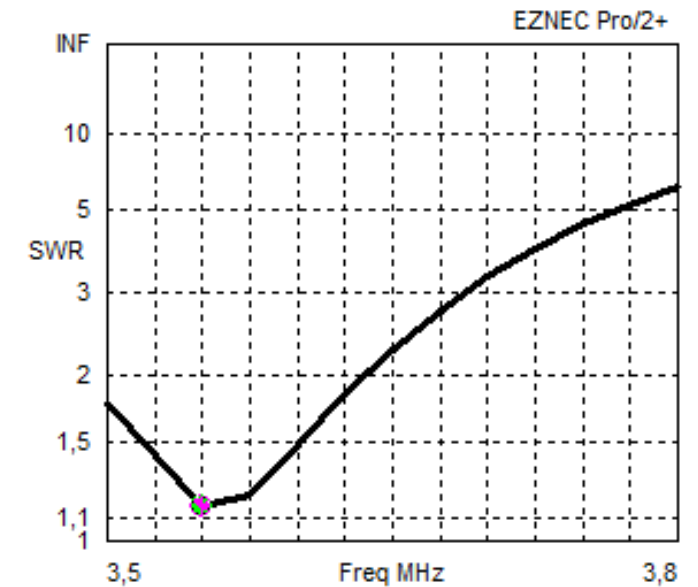

Freq 3,65 MHz Source # 1
SWR 1,2 Z0 50 ohms
Z 59,62 at 3,37 deg.
= 59,52 + j 3,51 ohms
Refl Coeff 0,0926 at 18,4 deg.
= 0,08786 + j 0,02923
Ret Loss 20,7 dB

Met isolatie:

- 100kHz omlaag
- $\approx -3,5\%$

Freq 3,55 MHz Source # 1
SWR 1,15 Z0 50 ohms
Z 55,54 at -5,1 deg.
= 55,32 - j 4,941 ohms
Refl Coeff 0,06889 at -40,18 deg.
= 0,05263 - j 0,04444
Ret Loss 23,2 dB

Gegevens 80m dipool

Wires

Wire Create Edit Other

☐ Coord Entry Mode ☐ Preserve Connections ☒ Show Wire Insulation ☐ Show Loss

Wires														
	No.	End 1				End 2				Diameter (mm)	Segs	Insulation		
		X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn	X (m)	Y (m)	Z (m)	Conn			Diel C	Thk (mm)	Loss Tan
▶	1	0	-19,7541	12		0	19,7541	12		1,8	51	3	0,75	0
*														

Lengte dipool: 39,5m

Hoogte: 12m

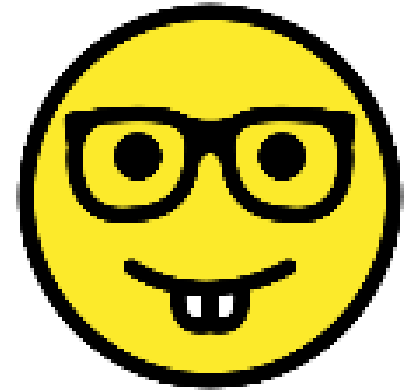
Grond: gemiddelde grond (average ground)

Koperdraad met PVC isolatie: $\epsilon_r = 3$

(Koperverliezen staan aangevinkt in het hoofdmenu)

Typische dingen van dipool antennes:

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

Praktijkvoorbeeld:

- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)

De zelfde 80m dipool op verschillende hoogten Hoe hoog voor goede **NVIS**?

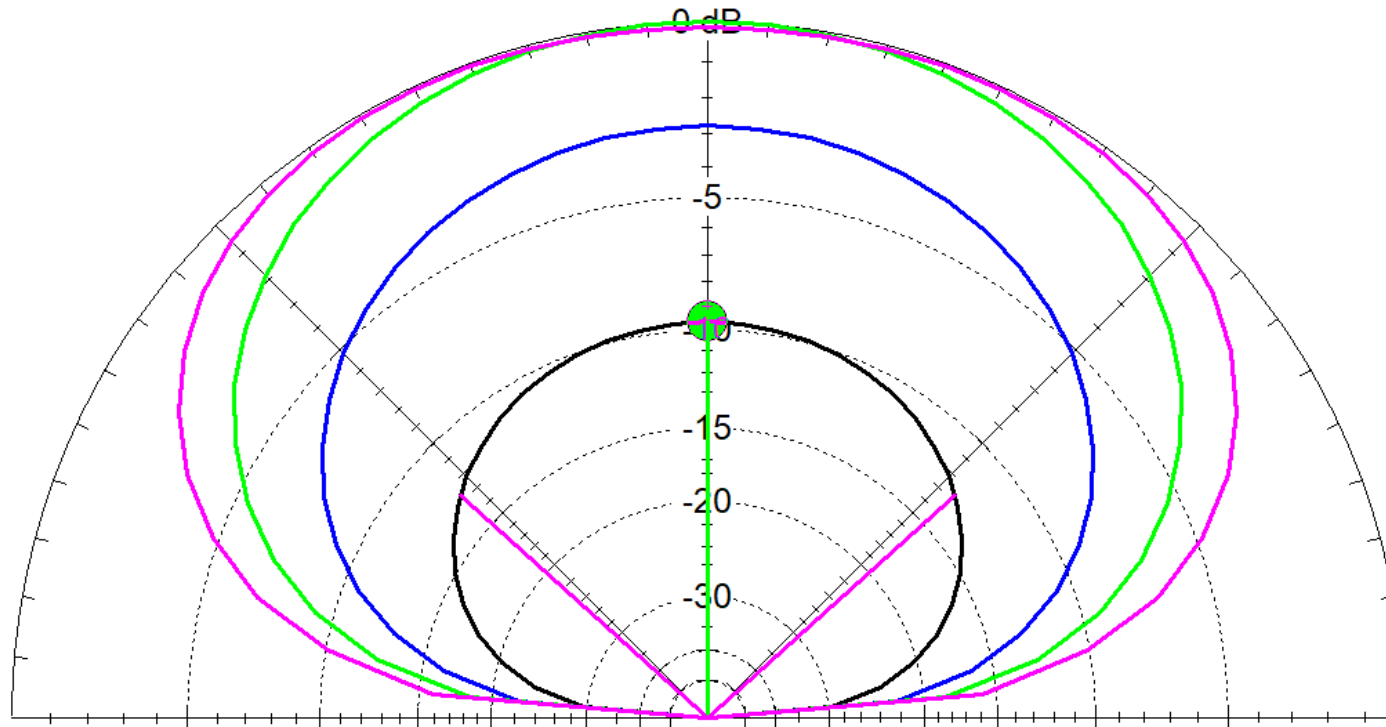
Total Field

* 80m 2m hoog

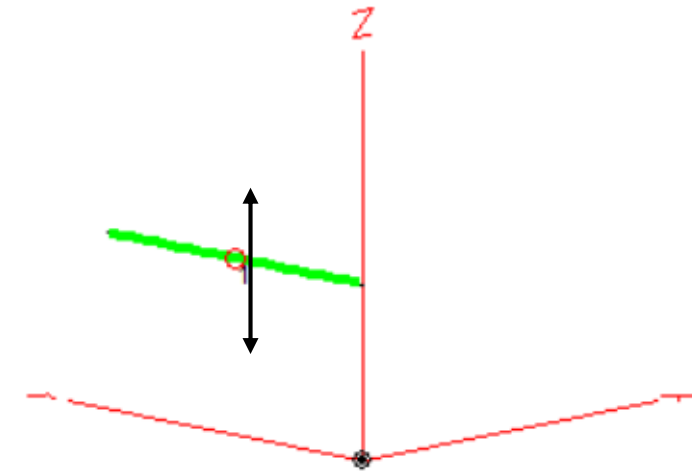
80m dipool h= 6m

80m dipool h=12m

80m dipool h=20m

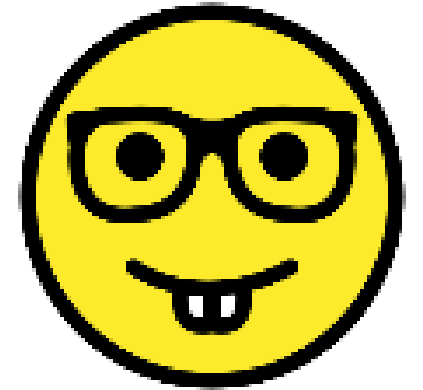
EZNEC Pro/2+

3,65 MHz

Opm: straler op 6m, reflector op 1m: ruim 2 dB extra gain voor 6m NVIS

Typische dingetjes m.b.t. dipool antennes

- Split source en gewone source (wanneer gebruiken)
- Aantal segmenten in een draad, wat is het effect
- Stralende voedingslijn (coax met en zonder choke/balun)
  - Invloed op SWR
  - Invloed op stralingsdiagram
- Isolatie om een draadantenne
- Hoe hoog hang je een 80m NVIS antenne

Praktijkvoorbeeld:

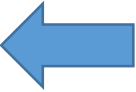
- Invloed van 160m vertical op een ontvang-antenne (b.v. K9AY-loop)
(TN2MS DXpedition naar Congo)

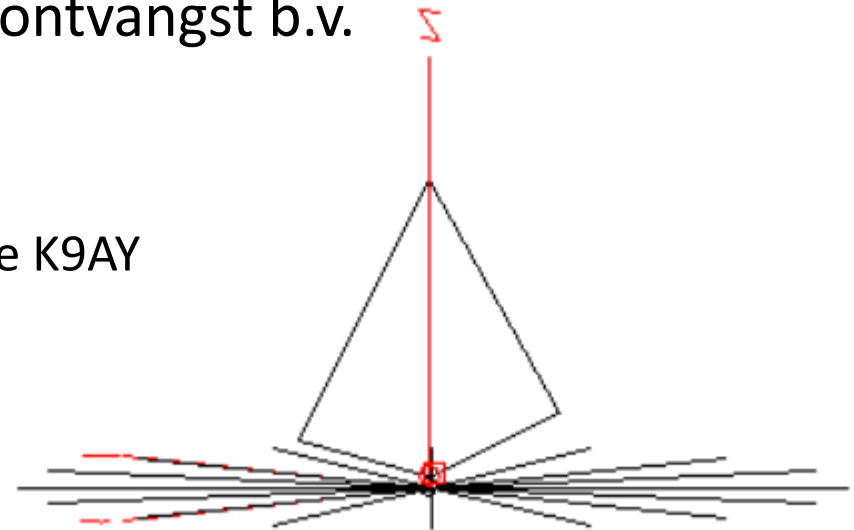
TN2MS DXpedition Frans Congo

- RX: K9AY loop
- TX: 160m vertical

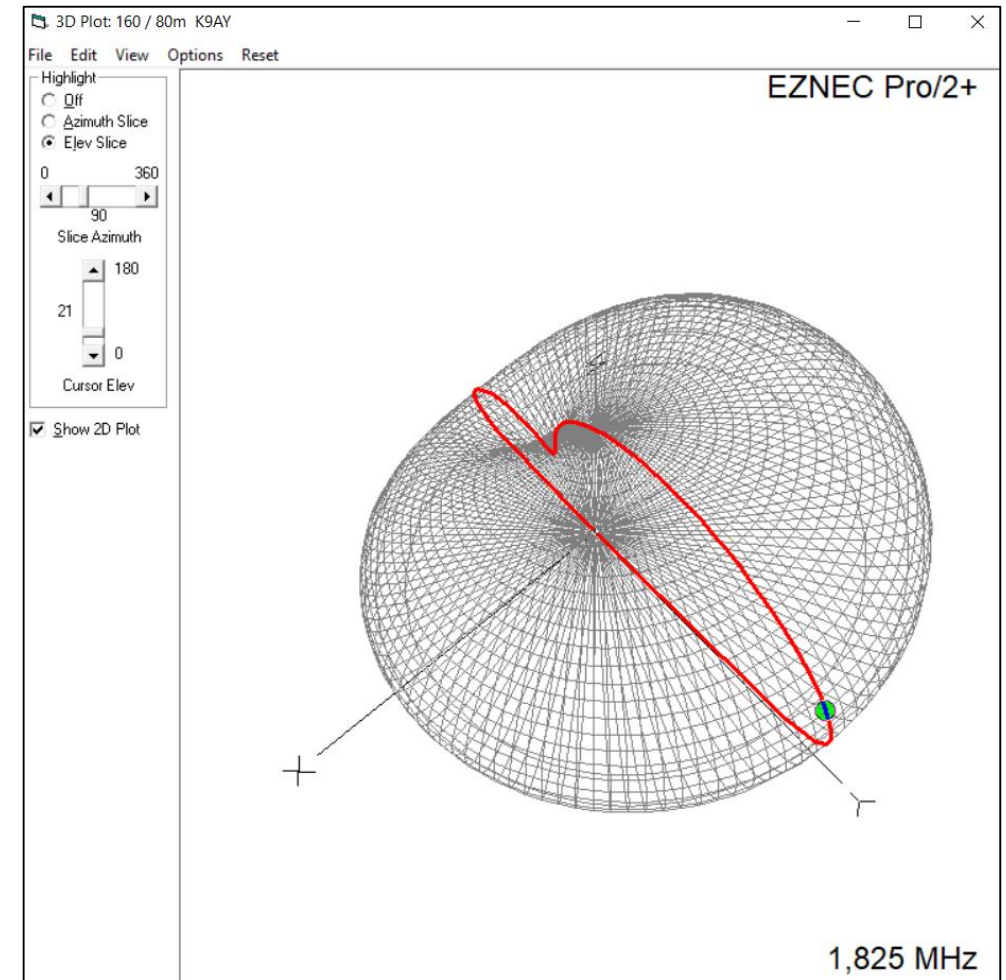
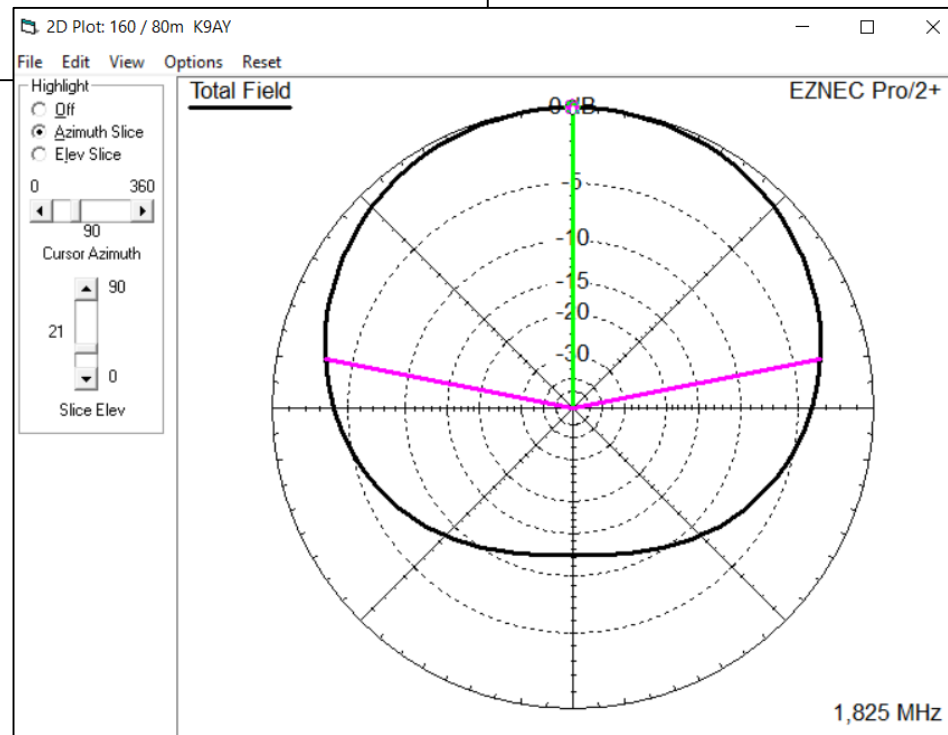
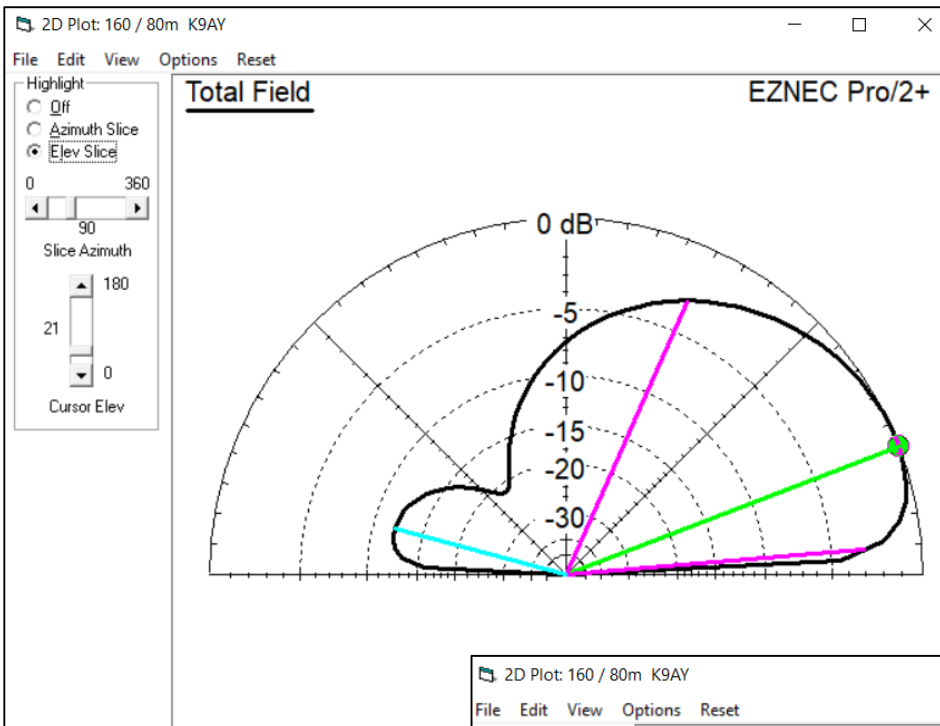

De (luister)antenne (K9AY) en de omgeving

- We vergelijken het stralings/ontvangstdiagram van een K9AY loop voor 160m:
  - Zonder enige omgevingsfactoren (uitgangspunt)
  - Met een 160m vertical in de richting van de ontvangst b.v.
    - Op ca. 60m afstand
    - Op 120m afstand
    - Op 60m afstand, maar aan de 'achterkant' van de K9AY
  - Hoe kunnen we eventuele effecten tegen gaan?

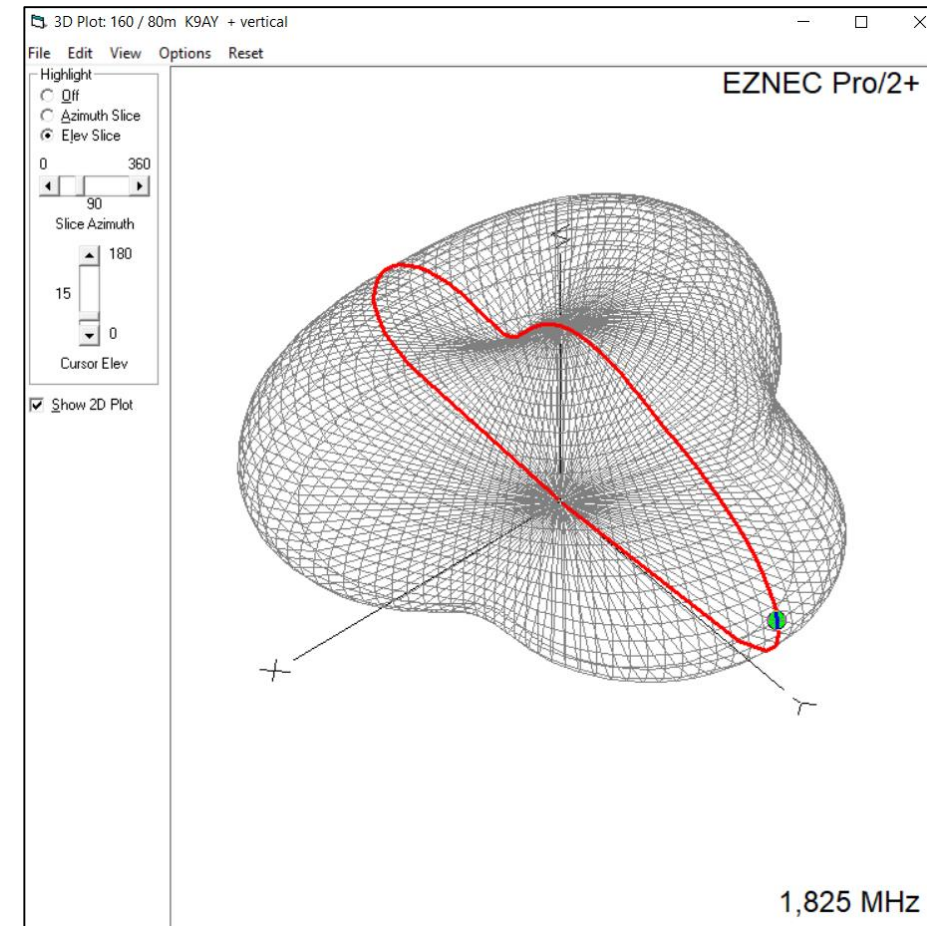
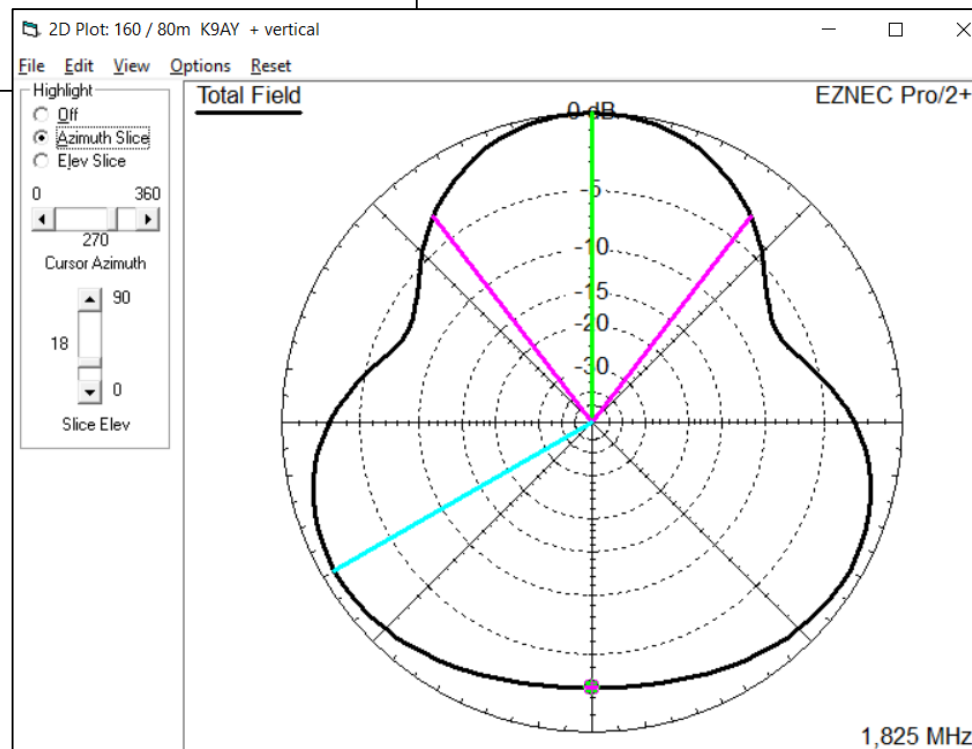
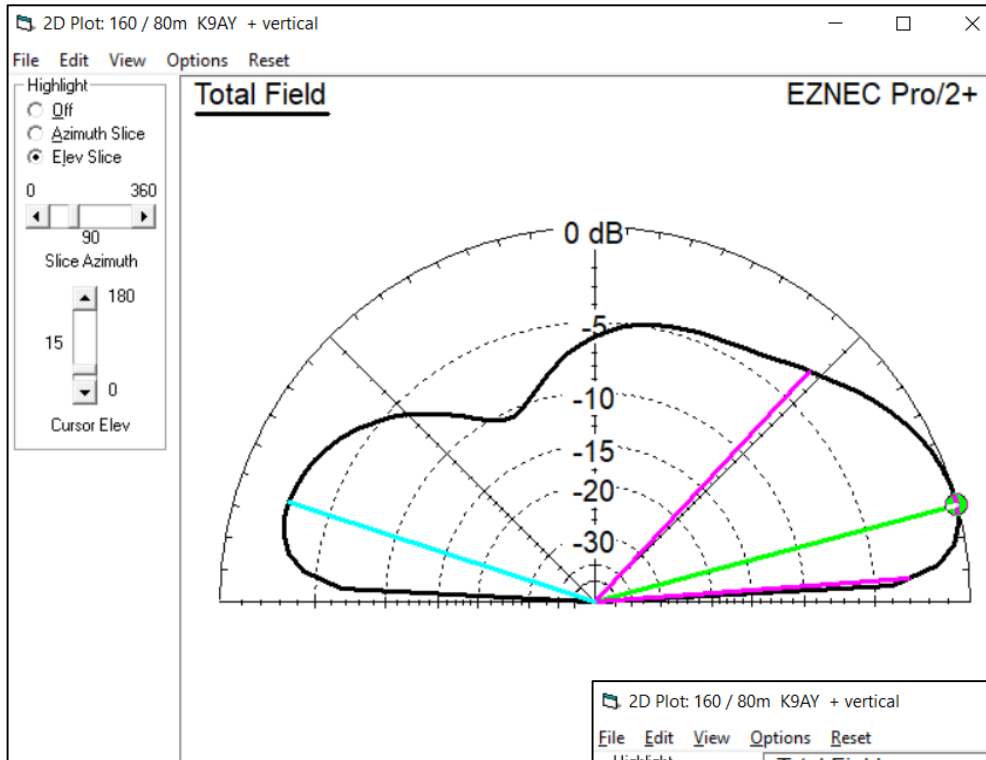

160m K9AY loop

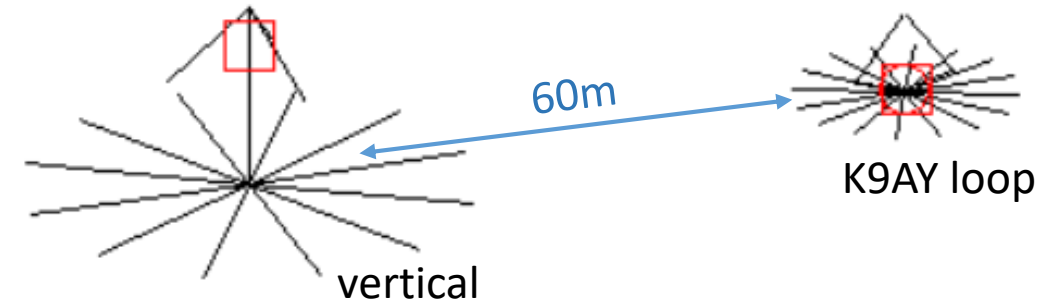

160m K9AY loop + ¼ golf vertical,
op 60m afstand in de ontvangrichting

Simulaties K9AY en vertical

Conclusies:

- De vertical (elektrische kwart golf in resonantie) heeft veel invloed als deze in de luisterrichting staat (op 60m)
- Dit geldt ook op wat grotere afstand (120m)
- Er is weinig invloed als de vertical aan de 'achterkant' van de K9AY-antenne staat.
- Er is weinig invloed als de vertical 'uit – tune' wordt gehaald door de onderkant los te koppelen of (in dit geval) flink te verstemmen door de verlengspoel kort te sluiten.

De ultieme tip

Lees het manual

Wat hap-snap regels voor EZNEC berekeningen

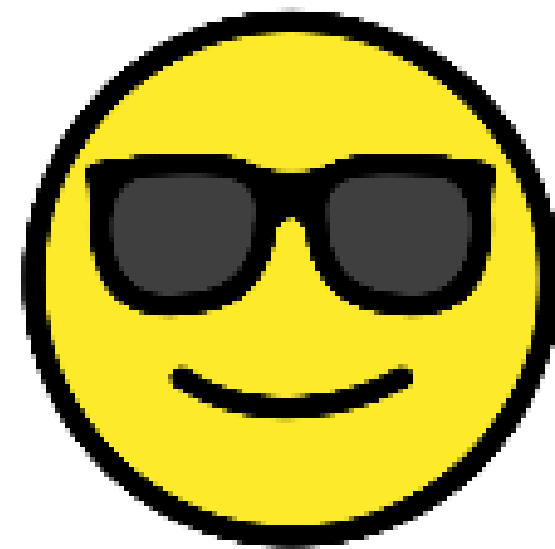
(zie o.a. de EZNEC-handleiding en de pagina 'Nice Reads')

- **Segment lengte** / hoeveel segmenten in een wire:
  - 0,001 – 0,05 golflengte dus bijvoorbeeld:
Halve golf dipool antenne: min 10 – max 500 segmenten (31 segmenten werkt goed)
  - Segment tenminste 8x langer dan de draaddikte
  - Segmenten mogen elkaar niet overlappen en draden mogen niet kruisen in hetzelfde vlak
  - Waar draden aan elkaar vast zitten, houdt in de rakende draden dan ongeveer dezelfde segmentlengte aan
- **Draaddikte:**
  - Diameter maximaal 1/30 golflengte
  - Tapering (stepped diameter) maakt NEC2 onnauwkeuriger, maar in de EZNEC wrapper zit hiervoor een corrigerend algoritme
  - Radialen OP de grond in EZNEC (=NEC2), dus niet IN de grond,
minimaal 2 draaddikten tot het grondvlak (EZNEC)
  - Waar draden elkaar verbonden zijn, houd dan ongeveer dezelfde dikte aan indien mogelijk.

EZNEC

- Ga gewoon doen
- Leer van de resultaten
- Niemand kan je wat op de mouw spelden over antennes (immers... je kunt het controleren of hebt het al eens eerder gesimuleerd)
- Ontwerp en bouw eens een dipoolantenne of een GP en zie verschil of juist de overeenkomst tussen een EZNEC simulatie en een praktijk meting.

Nice reads:

- <https://eznec.com/>
- <http://on5au.be/content/amod/amod56.html>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Numerical Electromagnetics Code](https://en.wikipedia.org/wiki/Numerical_Electromagnetics_Code)
- <https://www.arrl.org/files/file/Technology/tis/info/pdf/9102018.pdf>
- <http://www.w8io.com/mininec.htm>
- Emoji's: <https://emojiteria.com/> (OpenMoji)

Meer informatie op pa3a.nl, EZNEC pagina.

Bevat voorbeelden van eenvoudige en wat minder eenvoudige antennes (b.v. 4-square) die ook allemaal in de praktijk gebruikt zijn.

<https://pa3a.nl/antenna-design-with-eznec/>

